

*Kan frit distribueres
Godkendt*

Aalborg Universitet
Postboks 159
9100 Aalborg

Sagsbehandler:
Maria Langendorff Mousten
99402987
langendorff@create.aau.dk

Dato: 27-06-2022
Sagsnr.: 2022-412-02993

Referat af møde i Aftagerpanelmøde i Arkitektur den 27. juni 2022

Deltagere:

Eksterne: Torben Skovbjerg (TS), Hanne Tine Ring Hansen (HTRH), Søren Tortzen (ST), Bodil V. Henningsen (BVH), Lars Juel Thiis (LJT)

Interne: Tenna Doktor Olsen Tvedebrink (TDOT), Michael Lauring (ML), Thomas Arvid Jaeger (TAJ), Nis Ovesen (NO)

Afbud: Jan Fritsdal, Marie Frier Hvejsel

Øvrige deltagere: Maria Langendorff Mousten (MLM) (referent)

Introduktion v. Nis Ovesen

Nis Ovesen (NO) bød velkommen og introducerede kort til aftagerpanelmødet, der til en start bestod både af aftagergruppen for Arkitektur og aftagergruppen for Industrielt Design.

Deltagerne præsenterede sig for hinanden.

NO gav en kort status på, hvad der er sket siden sidst: (oplæg vedlagt)

- Corona-perioden har præget studerendes studietid – det første "corona-hold" afslutter nu og har dimission på torsdag d. 30. juni.
- Pro-corona har instituttet igen mulighed for at lave en afgangsudstilling – den er denne gang lagt ud forskellige steder i byen
- Der har været arbejdet med 10 % reduktion pga. udflytningsreform
- Lukning af cand.tech.-uddannelserne i Arkitektur og Industrielt Design. Den beslutning var truffet inden udflytningsreformen kom på tale, og uddannelserne har haft sidste optag i 2021
- EVU er kommet i fokus, da der er hård kamp om optag af studerende. Og der er en kap på instituttets uddannelser, da der er indført dimensionering på stort set alle instituttets uddannelser
- Instituttet har netop afsluttet en forskningsevaluering – instituttet har hævet forskningshøjden og omfanget i de seneste 5 år. Der ligger årsrapport til fri afbenyttelse (de lægges ud til de særskilte møder)
- Indsats igangsat for at øge studietrivsel – det har været en hård tid under corona, og der er øget fokus på at optimere studerendes trivsel.

NO gennemgik uddannelsernes bestand (antal aktive studerende på en given uddannelse) fordelt på køn. Bestanden på bacheloruddannelsen i Arkitektur og Design har været rimelig stabil i perioden 2018-2022. Bestanden på Arkitektur er let faldende i perioden 2018-2022, grundet bl.a. mindre optag på cand.tech.-uddannelsen de senere år. Bestanden på Industrielt Design har været med mindre udsving i perioden 2018-2022 med lille

stigning i 2022, grundet bl.a. et større optag på cand.tech.-uddannelsen. Fordelingen mænd/kvinder er rimelig ligeligt fordelt med lille overvægt af kvinder for alle tre uddannelser.

NO gennemgik ledighedstallene for henholdsvis Arkitektur og Industrielt Design. Der er fortsat ledighedsudfordringer for begge uddannelser, selvom der viser sig en tendens for forbedring på Arkitektur, når man ser på de seneste tal for 2020 og 2021. Øvrige ingeniøruddannelser har et hurtigere fald i ledighedskurven, mens det for design-fagene er en udfordring at få dimittender hurtigt i job.

Ledighedsudfordringerne har givet instituttet ekstra fokus på at få de studerende i beskæftigelse:

- Instituttet har igangsat et projekt omkring bedre outreach. Der er ansat en projektmedarbejder, der har det fulde fokus på opgaven. Der er udviklet tiltag som:
 - Nyt afgangsudstillingskoncept
 - Nyt samarbejde med Utzon Center
 - Online Platform til studenterprojekter
- Instituttet har fokus på studerendes "employability journey". Det sker i samarbejde med AAU Karriere og de lokale "Karriere-VIP". Et antal VIP har fået den funktion at tale ind i karriere/beskæftigelse overfor de studerende.
- AAU har sat gang i at genstarte alumne-indsatsen. Der kan være meget at hente fra et godt alumne-netværk.

NO gav kort introduktion til udstillingskonceptet, der kommer til at udfolde sig de kommende dage på forskellige lokationer (i alt 4).

Aftagerpanelet splittede op i de to aftagergrupper – ARK og ID.

Ad 1.

Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen godkendes uden kommentarer.

Ad 2.

Velkommen til aftagergruppen

TDOL byder velkommen til aftagerne.

Ad 3.

Kort om uddannelsen: herunder implementering af studieordning

TDOL giver en status på uddannelsen i Arkitektur. Der er lavet en studieordningsrevision, og den er nu implementeret på alle semestre, og har dermed været prøvet af minimum én gang pr. semester. Den nye studieordning for BSc06 ARK/URB er også kommet i gang.

Det betyder også, at de afgangere som nu dimitterer, er de første der kommer ud med det nye BSc01 og MSc01 semester. TDOL og ML fortæller, at studieordningsrevisionen har rykket noget i forhold til afgangere.

Der er kommet flere afgangsprojekter som interesserer sig for det konstruktionsmæssige forhold, transformation, bæredygtighed og social bæredygtighed. Inden studieordningsrevisionen var disse områder mere nicheorienteret. Men der er stadig stor forskel på, hvor meget de studerende dykker ned i de forskellige parametre og designprocesser.

TECH-uddannelserne på Industrielt Design og Arkitektur er lukket pr. efteråret 2022, og det betyder, at der vil være færre internationale studerende på uddannelserne, da de skal søge optag på lige vilkår med A&D's bachelorstuderende, som har retskrav til uddannelsen. Dog vil gæstestuderende stadig kunne blive optaget på uddannelserne, og på den måde vil der fortsat være internationale studerende at finde.

Ad 4.

Bordet rundt diskussion – hvad rør sig i praksis?

Vores studerende er meget nysgerrige på hvad der rør sig i praksis.

Emner som bæredygtighed, universel design, absolut bæredygtighed, social bæredygtighed og grøn/sort spildevand er temaer som rør sig i praksis.

Samtidig bærer branchen præg af krigen i Ukraine og de store prisstigninger. De store prisstigninger standser projekter og giver generelt tumult i branchen. Derfor er det også vigtigt, at de studerende bliver introduceret for, hvor store og brede jobmuligheder de har. Det bliver svære at få job, og netop de studerende som kan arbejde med bæredygtighed, bliver dem der står stærkest.

Panelet nævner, at der er mangel på landskabsarkitekter, og kandidater der kan varetage de grønne områder. Det behøver ikke være kandidater på niveau med Landbohøjskole, og måske ville A&D studerende kunne efteruddanne sig, og opnå den nødvendige viden inden for landskab. Måske noget kan inkorporeres i Urban Design uddannelsen.

Ad 5.

Beskæftigelse – hvordan gør vi kandidaterne mere attraktive for aftagerne?

Der bliver diskuteret hvorvidt det påtænkes, at lave mere samarbejde med erhvervslivet udover praktikperioden. Her nævner TDOL at man på flere semestre arbejde sammen med virksomheder. Det kan både være i form af forelæsninger, workshops osv. For nylig har der også været afholdt en workshop, som er et helt nyt format for alle bachelorstuderende. Her kan kontakten med erhvervslivet tænkes mere indfremadrettet, fx at en virksomhed stiller en konkret opgave, som en gruppe studerende kan melde sig ind på. Der er enighed om, at de studerende som bliver ansat ude i virksomhederne, typisk er studerende som har været i praktik eller på anden måde har været i kontakt med virksomheden gennem uddannelsen. Derfor bør der eventuelt være mere fokus på at have forskellige typer berøring, løbende, med forskellige arbejdspladser – i bred forstand fra vidensarbejdspladser som kommuner, ministerier, organisationer og bygherrerådgivning, til små/store erhvervsvirksomheder indenfor byggebranchen. Væsentligt at det ikke kun er arkitektfirmaer, men også fokus på de ingeniørmæssige arbejdspladser.

Panelet diskuterer bæredygtighed, og at det er et område som der skal lægges mere energi i. Den bæredygtige dagsorden skal være en position som A&D tager til sig, og det er særlig bæredygtighed og grøn omstilling som erhvervslivet efterspørger. Bæredygtighedsprojekter skal bruges til at skabe en større kontakt til erhvervslivet. På området omkring bæredygtighed er A&D foran Arkitektskolerne, men inden for formgivning er A&D bagud. På MSc02 ARK bliver de studerende præsenteret for 2 valgfag, LCC og LAC. Panelet mener, at LCA skal være en fast del af pensum, og ikke et valgfag. DGNB og LCC bør måske være valgfag på MSc02 ARK.

Panelet snakker om en identitetskriser som nogle A&D studerende oplever. De studerende skal turde stå ved at de er A&D'ere. Vores studerende kan noget som de ikke kan på Arkitektskolerne, og det skal de være stolte af og sælge sig selv på. Undervisere kan blive bedre til at præsentere de studerende for forskellige typer rollemødder og personer som de studerende kan spejle sig i. Studerende kan have svært ved at vide, om de skal identificere sig som ingeniør, arkitekt eller noget helt tredje. Et forslag for at mindske identitetskrisen, kan være at give de studerende noget mere ballast fra- og berøring med erhvervslivet, fx ved at indbyde dem til en dag på en tegnestue, hvor de kan snakke med forskellige medarbejdere og høre om hvilke arbejdsopgaver, der kan vente efter endt uddannelse. For år tilbage inviterede man også erhvervslivet ind på A&D, inden de studerende skulle vælge specialisering på kandidaten, så de kunne høre, hvilke typer jobs man kan arbejde med, inden for de forskellige specialiseringer. Corona har sat en stopper for dette, men man kan overveje at indføre det igen. Der kan ligeledes laves små opslag på A&D's hjemmeside, hvor tidligere A&D studerende fortæller om arbejdsopgaver og hvilken funktion de besidder i dag. En anden mulighed er at være stærkere i kommunikationen omkring A&D profilen både internt og eksternt.

I forlængelse af samtaler omkring bæredygtighed og 'identitetskriser', tales der specifikt omkring det faglige indhold på uddannelsen. Der diskuteres, blandt andet, hvad og hvor meget de forskellige emner skal fylde, samt progression. 1) Der tales om vigtigheden af at implementere LCA (LCC) og det nye Bygningsreglement BR23. 2) Fokus på formgivning i forhold til kompleksiteter og dilemmaer i beslutningsprocessen/designfaserne. 3) En styrke er vores studerendes forståelse for kompleks procesledelse og tværfaglige samarbejdskompetencer. 4) En anden styrke er anvendelsen af digitale design- og kommunikationsredskaber (Rhino, BIM, Revit) med plug-ins til simulering af diverse tekniske parametre i formgivningen og de tidlige designfaser. IKKE som efterberegning. 5) forståelse for certificeringsordningerne som del af formgivningsprocessen. 7) mere fokus på transformation og overlap mellem by, byrum og bygning. 8) Social bæredygtighed, universielt design, beboerdemokrati og biodiversitetsstrategier (Vores studerende skal kunne gennemskue 'green washing' og 'social washing', og sikre research-informed løsninger).

Ad 6.

Afslutning og evaluering

Normalt bliver aftagerpanelmøderne afholdt om aftenen, men denne gang er der indkaldt til kl. 13:00. Dette er OK med alle aftagerne, så længe mødeindkaldelsen kommer i god tid. Juni måned er generelt en presset måned for aftagerne, så fremadrettet vil det være at foretrække, hvis mødet kan afvikles – eksempelvis i maj. Formatet og indholdet af mødet er tilfredsstillende for alle parter. Som afsluttende bemærkning nævnes det, at karaktergivningen skal tales ned – det må ikke presse de studerende. I sidste ende er det de studerendes portfolio der tæller, når de skal ud at finde job.